

Číslo 224
2. května 2016

OBSAH

Kulatý stůl k sociální dimenzi evropské integrace 1

Komise

První zpráva o naplňování dohody EU-Turecko 2

Sdělení Komise k nucenému vysídlení 2

Rada

Výsledky neformální Rady pro hospodářské a sociální věci 3

Schválení čtvrtého železničního balíčku 4

Evropský parlament

Výsledky miniplenárního zasedání 4

Rozpočtová kapacita pro eurozónu 5

Informace

Agenda plenárního zasedání Evropského parlamentu 5

Přehled publikací evropských think-tanků 5

193. zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni 6

561. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni 7

Kalendář EU 7

Kulatý stůl k sociální dimenzi evropské integrace

Národní konvent se už potřetí věnoval sociální politice. Po kulatém stole k zaměstnanosti a pracovní mobilitě otevřel obecnější diskuzi o sociální dimenzi evropské integrace na kulatém stole, který se uskutečnil 29. dubna 2016. Kromě komisařky pro zaměstnanost, sociální politiku a inkluzi Marianne Thyssenové a ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové se jej zúčastnili i zástupci Evropského parlamentu Martina Dlabajová, Olga Sehnalová, Michaela Šojdrová a Pavel Svoboda a další stakeholderi.

Kontext

Komise návrh evropského pilíře sociálních práv představila počátkem března a zahájila jím širokou veřejnou konzultaci na toto téma, která potrvá do konce roku. Dle ní je role sociální politiky pro budoucnost evropského projektu klíčová. Odborná i politická debata předcházející současnému procesu prohlubování Hospodářské měnové unie ukazuje, že projekt evropské měny není ve všech aspektech kompletní. Důsledky hospodářské krize proto mají silně asymetrické dopady na jednotlivé státy eurozóny a vytvářejí makroekonomické nerovnováhy, které brzdí hospodářský růst. Další úspěch eurozóny proto závisí i na schopnosti členských států vyrovnávat se s hospodářskými výkyvy a reagovat na ně odolnými trhy práce nebo efektivním systémem sociálního zabezpečení.

Klíčové body

Ředitelka Odboru koordinace hospodářských politik Úřadu vlády **Lucie Šestáková** v úvodu upozornila, že v posledním roce jde již o třetí kulatý stůl věnovaný sociální politice evropské integrace. Ministryně práce a sociálních věcí **Michaela Marksová** poukázala na nárůst celkové nezaměstnanosti i chudoby v průběhu ekonomické a finanční krize. Označila takový stav za nepřijatelný v prostředí jedné z nejvyspělejších ekonomik světa, kterou Evropská unie je. Poukázala také na omezené možnosti významnější harmonizace sociálních politik členských států EU především s ohledem na rozdílnou životní úroveň a bohatství členských států.

Komisařka **Marianne Thyssenová** zdůraznila, že evropský sociální systém je stabilizačním prvkem celého ekonomického systému EU. Vysvětlila, proč jsou snahy o větší koordinaci sociálních politik soustředěny především na země eurozóny.

Upozornila na skutečnost, že systém sociálních politik v 21. století je ohrožován trendy jako globalizace ekonomiky, růstem role informačních technologií včetně robotizace a novými modely podnikání. Následně identifikovala základní prvky sociálního pilíře EU: rovné příležitosti vstupu na trh práce a ke vzdělávání, princip flexicurity a integrace znevýhodněných skupin na trhu práce.

Podkladový dokument ke kulatému stolu prezentoval **Aleš Chmelař** z Oddělení strategií a trendů EU. Následně byla prezentována stanoviska sociálních partnerů zastoupená Českomoravskou konfederací odborových svazů a Svazem průmyslu a dopravy ČR.

Diskuse, moderována Luborem Lacinou z Mendelovy univerzity v Brně, se soustředila na následující základní otázky:

(1) Do jaké míry je sociální dimenze stěžejním tématem pro budoucnost eurozóny a potažmo celé Evropské unie? Jakou roli hraje ve snaze o nastavení stabilní a efektivní hospodářské a měnové unie?

(2) Vnímáte potřebu úpravy evropského „acquis“ v oblastech sociálních věcí a zaměstnanosti? Mělo by v některých oblastech v tomto smyslu dojít k větší harmonizaci?

(3) Jak hodnotíte návrh na zavedení tzv. Evropského pilíře sociálních práv, jehož možné obrysy představila Evropská komise letos v březnu? Jaká by měla být hlavní sdělení vlády ČR v probíhající veřejné konzultaci?

Zapojili se do ní například přítomní poslanci Evropského parlamentu Martina Dlabajová, Olga Sehnalová, Pavel Svoboda a Michaela Šojdrová, Pavel Trantina z Evropského hospodářského a sociálního výboru a rovněž větší část účastníků kulatého stolu.

Předpokládaný další vývoj

Výsledkem jednání bude formulace doporučení pro vládu ČR a další tvůrce české evropské politiky. Více informací najdete na webu Národního konventu www.narodnikonvent.eu, twitterovém profilu @KonventEU a facebookové stránce s názvem Národní konventu o EU. Další kulatý stůl Národního konventu o EU se bude 27. května věnovat otázkám nebezpečí vícerychlostní Evropy.

/D. Morgensteinová/

20. dubna 2016 vydala Komise zprávu, v níž shrnuje dosavadní stav provádění dohody mezi EU a Tureckem, zaměřené na řešení současné migrační krize (KOM(2016) 231).

Kontext

V kontextu snahy EU o řešení migrační krize se pozornost na počátku roku 2016 začala soustředit na ukončení nelegální migrace na západobalkánské migrační trase a s tím související potřebu intenzivní spolupráce s Tureckem. 17. a 18. března se uskutečnilo zasedání Evropské rady za účasti Turecka, které navázalo na výsledky předchozího summitu 7. března. Hlavním bodem jednání byl společný postup EU a Turecka při řešení migrační krize. Výstupem se staly závěry Evropské rady a Prohlášení EU a Turecka, jež navazuje na Akční plán aktivovaný loni v listopadu. Ve společném prohlášení se EU a Turecko shodly na nových aspektech spolupráce s cílem ukončit nelegální migraci mezi Tureckem a EU. Turecko se zavázalo přijímat zpět všechny neregulérní migranty, kteří se od 20. března dostanou z Turecka na řecké ostrovy. Za každého syrského občana navráceného do Turecka na základě této dohody přesídlí EU jednoho syrského občana přímo z Turecka. K přesídlování budou využity volné kapacity v rámci dobrovolného přesídlovacího mechanismu schváleného 20. července 2015 (cca 18.000 míst), případně nevyužitá rezerva 54.000 míst z relokačního rozhodnutí z 22. září 2015. Součástí dohody je také urychlení procesu vízové liberalizace pro Turecko, příslib navýšené finanční pomoci Turecku o další 3 mld. EUR (za splnění dalších podmínek), závazek k otevření další kapitoly v rámci přístupového procesu Turecka do EU a shoda na společném postupu při zlepšování humanitární situace uvnitř Sýrie.

Klíčové body

Komise konstatuje, že bylo v realizaci dohody **dosaženo pokroku**, pro jehož udržení bude třeba i nadále pokračovat v úsilí a poskytovat další prostředky umožňující soustavné navrácení a přesídlování osob, neboť se jedná o klíčové aspekty provádění dohody. Komise uvádí, že implementace dohody začíná přinášet výsledky, jelikož počet osob nelegálně překračujících Egejské moře z Turecka do Řecka prudce poklesl. Komise vyzdvihuje několik oblastí, v nichž bylo dosaženo největšího pokroku.

Dne 4. dubna **začalo navrácení nelegálních migrantů** do Turecka. Na základě dohody bylo dosud do Turecka vráceno 325 nelegálních migrantů, kteří do Řecka přijeli

přes Turecko po 20. březnu. Agentura Frontex nasadila na řeckých ostrovech 318 příslušníků na podporu navrácení osob a 21 odborníků v oblasti zpětného přebírání osob na pomoc těmto operacím. Dále bylo v řeckých hotspotech nasazeno celkem 25 tureckých styčných úředníků; pět řeckých styčných úředníků bylo nasazeno v místech příchodu migrantů v Turecku. První přesídlení osob z Turecka po uzavření dohody se uskutečnila ve dnech 4. a 5. dubna.

V rámci **mechanismu 1:1** bylo do EU dosud přesídleno 103 syrských uprchlíků. Řecko zavedlo zrychlené procedury pro zpracování všech fází žádostí o azyl podaných na ostrovech. Evropský podpůrný azylový úřad (EASO) nasadil na řeckých ostrovech na podporu vyřizování žádostí o azyl 60 úředníků a 67 tlumočnicků. Komise závěrem upozorňuje, že členské státy musí zvýšit své úsilí při podpoře Řecka, a to především s ohledem na nutnost věnovat zvláštní pozornost dětem a ohroženým skupinám.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podporuje závěry poslední Evropské rady a principy dojednané s Tureckem v rámci společného prohlášení. V souladu se zněním prohlášení je ČR připravena podílet se na realizaci přesídlování syrských uprchlíků z Turecka do výše svého nevyčerpaného dobrovolného přesídlovacího závazku z 20. července 2015, tj. 348 osob. Současně je vláda připravena po vyčerpání svého přesídlovacího závazku z 20. července 2015 přistoupit k pokračování přesídlování z Turecka na principu dobrovolnosti i svého poměrného dílu z dosud nerozdělené relokační rezervy 54 000 osob. V souladu se závěry Evropské rady vláda zdůrazňuje, že nový mechanismus v žádném případě nezakládá pro členské státy nové závazky, pokud jde o relokační a přesídlování. Vláda vítá, že dohoda s Tureckem připouští urychlení procesu vízové liberalizace pouze za předpokladu, že Turecko splní veškeré podmínky dané plánem vízové liberalizace.

Předpokládaný další vývoj

Další zprávu o provádění dohody mezi EU a Tureckem předloží Komise počátkem června. Problematika migrace bude diskutována na příštím řádném zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, jež proběhne ve dnech 9. a 10. června v Lucemburku. Ještě předtím se migrační krize objeví na agendě dalšího mimořádného zasedání, které se uskuteční dne 20. května v Bruselu. Migraci se rovněž budou věnovat lídři EU na příštích zasedáních Evropské rady. /V. Bernas/

Sdělení Komise k nucenému vysídlení > Komise

26. dubna zveřejnila Komise rámeček doporučení, jak by měla EU a členské státy společně s dalšími partnery lépe koordinovat a zvýšit své humanitární a rozvojové úsilí, aby došlo ke snížení závislosti nuceně vysídlených osob na humanitární pomoci ve vleklých a komplexních krizích. Sdělení (KOM (2016) 234) volá po multisektorové reakci za úzké spolupráce rozvojových a humanitárních aktérů. Cílem je rozvíjet odolnost a soběstačnost těchto osob díky umožněnému přístupu ke kvalitnímu vzdělání, ekonomickým příležitostem a sociální ochraně v dané hostitelské zemi či komunitě. Z pohledu vlády ČR přichází toto sdělení s poměrným zpožděním.

Kontext

Dle údajů Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) bylo v roce 2014 na světě více než 60 miliónů nuceně vysídlených osob (uprchlíků a vnitřně vysídlených), což znamená nejvíce lidí v pohybu od 2. světové války. 86 % těchto osob se nacházelo v rozvojových zemích (nejvíce v Sýrii, Afghánistánu, Somálsku, Súdánu a Jižním Súdánu), přičemž v témže roce byl historicky nejvyšší počet dobrovolně repatriovaných za posledních 30 let. Samotná válka v Sýrii zapříčinila vysídlení 4,7 milionu uprchlíků a 6,5 miliónu vnitřně vysídlených osob, z čehož 1 milión uprchlíků přijala v roce 2015 EU.

/Pokračování na s. 3/

Efekty zjištěného konfliktu, násilí, klimatické změny, environmentálních a přírodních katastrof stále nutí ještě více lidí opustit své domovy. Stejný zdroj také identifikoval ztrátu naděje, vysoké životní náklady, prohlubující se chudobu a velmi omezené příležitosti výdělků a vzdělání jako hlavní příčiny u syrských žadatelů o azyl v Evropě, kteří se původně snažili uchytit v sousedních zemích konfliktu.

Klíčové body

Sekundární vysídlení Komise chápe jako selhání dosavadních snah poskytnout nuceně vysídleným osobám i jejich hostitelským komunitám dlouhodobé řešení. Nuceně vysídlení je tedy politickou, lidskoprávní, rozvojovou a hospodářskou výzvou, přičemž sdělení apeluje na zvýšení společného úsilí EU a členských států při **řešení příčin migrace a vysídlení co nejbližší zdroji krize**. Kromě právní a fyzické ochrany, výživy a přístřeší totiž tyto lidé potřebují především přístup na trh práce, zdravotnickou péči, vzdělání a bydlení tak, aby se o sebe dokázali postarat sami a nebyli tudíž dlouhodobě závislí na dávkách humanitární pomoci.

Dokument neopomíná ani **potřeby hostitelských regionů**, zemí a komunit, jelikož příliv nuceně vysídlených na jejich území má hluboké dopady na jejich vzdělávací systémy, ceny bydlení a nemovitostí, dodávky elektřiny a vody, výši mezd, ceny potravin, odpadové hospodářství či stabilitu obecně. Při plánování intervencí v těchto vleklých krizích je tedy zohlednit především míru zranitelnosti vnitřně vysídlených osob, přičemž je třeba je vždy individuálně přizpůsobit pohlaví, věku, zdravotnímu stavu, politické, etnické, jazykové, kastovní, náboženské či sexuální orientaci.

Sdělení navrhuje **koherentní politický rámec**, který musí spojit politickou, lidskoprávní, humanitární a rozvojovou rovinu s těsnější spoluprací na úrovni financování, programování, výměny a analýzy dat z terénu, přičemž nevyžaduje dodatečné náklady, ale zvýšení efektivity již vynaložených prostředků za účelem zlepšení výsledků

těchto intervencí. Roli hostitelských vlád v těchto procesech spatřuje jako zásadní, bez pomoci mezinárodního společenství však odstranění bariér k participaci nuceně vysídlených na svém území zvládnou tyto mnohem hůře.

Dokument obsahuje sérii detailních **doporučení** pro EU a členské státy v oblastech: (1) včasné (politické) angažovanosti v místě, (2) koherentních strategií založených na tvrdých datech z místa, (3) transformaci strategií v konkrétní programy, (4) podpory regionální spolupráce, (5) strategického partnerství s hostitelskými zeměmi a soukromým sektorem, (6) sektorů školství, služeb a trhu práce.

Dokument také uvádí konkrétní **příklady dobré praxe** programování EU ve vybraných hostitelských zemích (Sýrie, Keňa, Irán, Jordánsko, Turecko) v oblastech programů záchranné sociální sítě, sběru dat a vzniku databází dovedností nuceně vysídlených, tvorbu nových pracovních příležitostí či budování infrastruktury v hostitelských komunitách.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR se k sestaveným doporučením Komise staví s lehkou zdrženlivostí, dle předběžné pozice gestora v dokumentu absentuje hledisko zajištění bezpečnosti nuceně vysídlených a to jak ve zdrojových, tak hostitelských zemích a komunitách. Celkový tón textu reaguje spíše omezeně na současný globální humanitárně-rozvojový kontext. Kromě formulace o bezpečných návratech uprchlíků a vysídlených osob Česká republika také do závěrů Rady prosazuje zapojení (místní) občanské společnosti do tvorby služeb a pracovních míst pro nuceně vysídlené v daných hostitelských zemích či komunitách.

Předpokládaný další vývoj

V současné době se finalizují na závěrech Rady k tomuto tématu s ambicí jejich schválení na výboru Coreper II 4. května, a následně na nadcházející Radě pro zahraniční věci ve formátu ministrů pro rozvoj 12. května.

/E. Gerthnerová/

Výsledky neformální Rady pro hospodářské a sociální věci > Rada

22. a 23. dubna 2016 se v Amsterdamu sešli ministři financí a guvernéři centrálních bank v rámci neformální Rady pro hospodářské a finanční věci, aby diskutovali prohlubování bankovní unie, krátkodobá opatření v boji proti podvodům na DPH, současná pravidla Paktu o stabilitě a růstu, financování udržitelné ekonomiky v kontextu vznikající Unie kapitálových trhů a také velmi aktuální téma úniků na daních v rámci tzv. kauzy Panama Papers. Delegaci ČR vedl ministr financí a první místopředseda vlády Andrej Babiš a jednání se zúčastnil rovněž guvernér České národní banky.

Klíčové body

Jako první bod ministři financí projednali **právní úpravu státních dluhopisů v držení bank** a s tím spojená rizika pro finanční odvětví. Poté diskutovali plán dalších kroků prohloubení tzv. **bankovní unie**. Nyní bude práce pokračovat v pracovních skupinách Rady a na jednání Bazilejského výboru pro bankovní dohled v červnu. Nizozemské předsednictví avizovalo svůj záměr shodnout se na plánu prohloubení bankovní unie ještě do konce svého předsednictví.

V rámci **Akčního plánu o DPH** ze 7. dubna 2016 ministři diskutovali krátkodobá opatření pro boj s DPH. Mezera DPH, tedy rozdíl mezi očekávaným výběrem a skutečně vybranou DPH, dosahuje v EU až 170 mld. EUR. Přitom je

tato mezera v jednotlivých členských státech značně rozdílná a pohybuje se mezi 4 a 40 procenty. Diskuze se orientovala zejména na potřebu účinnější spolupráce a výměny informací mezi daňovými správami členských států. Rovněž se debatovalo o rozšíření mechanismu přenesení daňové povinnosti (reverse charge). Komise se zavázala vypracovat analýzu o možnosti uplatnění reverse charge jako krátkodobého nástroje v boji proti daňovým podvodům do konce června 2016.

Co se týče kauzy úniku tzv. panamských článků (**Panama Papers**), Evropský parlament informoval, že k prošetření tohoto případu zřídil speciální výbor. Ministři financí se shodli, že je třeba urychleně zavést automatickou výměnu informací o skutečných vlastnících společností, aby se zabránilo obcházení daňových povinností. Komise rovněž uvedla svůj záměr předložit návrh týkající se regulace registrace konečných vlastníků a návrh na regulaci trustů.

V debatě o **Paktu stability a růstu** se ministři zabývali zjednodušením rozpočtového dohledu a jak lépe ukotvit střednědobé rozpočtové plány s cílem zajistit předvídatelnější a stabilnější pravidla v této oblasti.

Dalším tématem neformálního setkání bylo financování udržitelné ekonomiky v kontextu vznikající **Unie kapitálových trhů**, kde ministři projednali možnosti financování přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku. /Pokr. na s. 4/

Východiska pozice ČR

V rámci diskuze o opatřeních pro zamezení daňových podvodů na DPH vláda ČR dlouhodobě usiluje o získání možnosti aplikovat plošný tuzemský reverse charge. Vláda nadále zastává myšlenku, že reverse charge je natolik účinným nástrojem, že by měl být zvažován i jako varianta definitivního systému DPH. U opatření týkajících se posílení administrativní spolupráce zaujímá vláda v zásadě vstřícný postoj, nicméně poukazuje na skutečnost, že samotné posílení spolupráce mezi členskými státy nemůže

nikdy zcela vyřešit nedostatky systému jako takového. Co se týče citlivé problematiky o přístupu k expozicím finančních institucí vůči vládám, nelze dle vlády ČR podceňovat dopady případných změn na financování státních rozpočtů.

Předpokládaný další vývoj

Další zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci je plánováno na 25. května 2016. /Ch. Kovaříková/

Schválení čtvrtého železničního balíčku > Rada

Po dlouholetých a intenzivních projednáváních návrhů tzv. tržního pilíře čtvrtého železničního balíčku, dospěly členské státy k finální dohodě. Kompromisní znění návrhů, jež přijal také Evropský parlament, bylo odsouhlaseno na jednání Coreperu I 28. dubna 2016. Projednávání předpisů tržního pilíře bylo zahájeno již v červnu 2014.

Kontext

Čtvrtý železniční balíček přichází s celkovou revizí stávající unijní legislativy pro oblast železnic. Je dalším krokem v dlouhodobém směřování Evropské komise k úplné liberalizaci železničního trhu a zvýšení konkurenceschopnosti železniční dopravy. Balíček celkem obsahuje šest legislativních předpisů, které jsou rozděleny do dvou skupin, a to na tzv. tržní pilíř a technický pilíř.

Klíčové body

Tržní pilíř, na jehož finálním znění se dohodl Evropský parlament a Rada v minulém týdnu, se zabývá otázkami otevírání trhu osobní železniční dopravy a zajištění nediskriminačních podmínek pro všechny dopravce. **Technický pilíř**, který byl projednáván v Radě již dříve a nebyl tolik kontroverzní pro členské státy, upravuje oblast technické interoperability železniční techniky a bezpečnosti na železnici. Plénum Evropského parlamentu schválilo finální text technické části balíčku též dne 28. dubna 2016.

Obsahem návrhů tržní části balíčku jsou zejména termíny otevírání trhu osobní železniční dopravy (resp. nutnost vypisovat výběrová řízení na dopravce), režim objedná-

vání dopravy v závazku veřejné služby, a institucionální oddělení správy železniční infrastruktury od provozování dopravních služeb. Ve finálním kompromisu je umožněno uzavírat až desetileté smlouvy s dopravci napřímo, a to až do roku 2025. Co se týká oddělení správy železniční infrastruktury od provozování dopravních služeb, zůstala možnost zachování podniků s holdingovým uspořádáním (funguje např. v Německu), tedy podniků, které plní zároveň roli dopravce a správce železniční cesty. Návrh tuto otázku pokrývá řadou záruk, které mají zajistit nezávislost těchto firem a vyloučit potenciální střet zájmů a křížové financování.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR cíle návrhů čtvrtého železničního balíčku dlouhodobě podporovala a vítala směřování EU k větší otevřenosti železničních trhů. Dojednané kompromisní znění na jednání výboru Coreper I podpořila, jelikož ve větší části odpovídá její pozici. Představou vlády však byl více ambiciózní text, který by vedl k rychlejší liberalizaci železniční dopravy v EU. Konkrétně, například vláda požadovala kratší přechodné období pro přímé zadávání smluv.

Předpokládaný další vývoj

Po přijetí kompromisních návrhů na výboru Coreper I bude následovat formální ukončení legislativního procesu vedoucího k oficiálnímu vydání balíčku. Dle předběžných odhadů by se tak mohlo stát ke konci roku 2016.

/K. Moučková/

Výsledky miniplenárního zasedání > Evropský parlament

27. a 28. dubna proběhlo v Bruselu tzv. miniplenární zasedání Evropského parlamentu (EP). Mezi hlavní projednávaná témata patřil především 4. železniční balíček, absolutorium za rok 2014 a realizace dohody EU-Turecko.

Evropský parlament 28. dubna schválil nová pravidla, která mají odstranit technické překážky bránící vytvoření jednotného železničního prostoru v EU. Jedná se o součást **čtvrtého železničního balíčku**, dohodnutého ministry EU v červnu 2015. Pravidla se týkají interoperability železničního systému, bezpečnosti železnic a Agentury EU pro železnice, jejíž pravomoci byly posíleny. Účinná budou po třech letech od vstupu příslušné legislativy v platnost.

Společná rozprava a hlasování o udělení **absolutoria** za plnění rozpočtu 2014 patřily mezi hlavní body zasedání. Poslanci se věnovali celkem 53 zprávám o absolutorii k jednotlivým částem souhrnného rozpočtu či rozpočtům unijních agentur a společných evropských podniků. Ve čtvrtém hlasování rozhodli o udělení absolutoria za rok 2014 Komisi i samotnému EP. V souladu s doporučeními

Výboru pro rozpočtovou kontrolu bylo odloženo rozhodnutí o udělení absolutoria Evropské radě a Radě EU a třem společným podnikům. Zpravodajkou Absolutoria za rok 2014: Souhrnný rozpočet EU – Evropská komise byla česká poslankyně Martina Dlabajová (ALDE).

28. dubna poslanci diskutovali s prvním místopředsedou Komise Fransem Timmermansem a nizozemským ministrem pro přístěhovalectví Klaasem Dijkhoffem o provádění **dohody EU – Turecko**, jejích právních aspektech a demokratické kontrole. Zdůraznili především to, že EU nesmí ustoupit z podmínek pro zjednodušení vízové povinnosti ve prospěch dohody. Někteří poslanci pak také zpochybňovali její právní základ, především soulad dohody s mezinárodním právem.

Na pořadu jednání byl také přístup veřejnosti k dokumentům v letech 2014 a 2015, otázka ochrany zájmů dítěte (přes hranice) v Evropě nebo zprávy týkající se postavení pracovníků v domácnosti a pečovatelek v EU a rovnosti žen a mužů a zlepšování postavení žen v digitálním věku. /A. Kuchařová/

V úterý 26. dubna se uskutečnilo společné zasedání Výboru pro hospodářství a měnu (ECON) a Výboru pro rozpočet (BUDG), jejichž členové debatovali o návrhu zprávy Evropského parlamentu týkajícího se rozpočtové kapacity pro eurozónu.

Kontext

V lednu 2016 bylo plenárním zasedáním EP určeno výborům ECON a BUDG projednat zprávu z vlastní iniciativy „Rozpočtová kapacita pro eurozónu - důsledky pro rozpočet EU, doplňkovost a parlamentní kontrola“. Jedná se v pořadí již o druhou iniciativu poslanců EP v oblasti budoucnosti a další integrace eurozóny. Zpravodaji jsou francouzská poslankyně Pervenche Berèssová (S&D) a poslanec Reimer Böge (EPP, DE). Do přípravy návrhu zprávy byla zapojena široká paleta aktérů, včetně zástupců Evropské centrální banky či Mezinárodního měnového fondu.

Klíčové body

V úvodním vystoupení zpravodaje R. Bögeho zazněl především apel na zajištění trvale udržitelné stability eurozóny. Otázka rozpočtové kapacity se dle R. Bögeho ovšem netýká pouze členských zemí eurozóny, nýbrž také ostatních zemí, které nemají vyjednanou výjimku. Z toho důvodu se musí hledat společná řešení. Spoluzpravodajka P. Berèssová poté uvedla, že všechny analýzy předcházející návrhu zprávy poukázaly na skutečnost, že v rámci hospodářské a měnové unie (HMU) je potřebné zakomponovat chybějící pilíř rozpočtové kapacity. Následně zmínila, že konvergence ekonomik v rámci eurozóny musí být pro-

pojena s Paktem stability a růstu. Z rozpravy o rozpočtu eurozóny dle poslankyně není možné vyjmout diskuzi o revizi víceletého finančního rámce.

Po představení zpravodaji se k návrhu zprávy vyjadřovali jednotliví stínoví zpravodajové: Jean Arthuis (ALDE, FR) vyzval přítomné poslance k představení optimálního návrhu rozpočtové kapacity, který napomůže eurozóně stát se optimální měnovou zónou. Na adresu států mimo eurozónu poslankyně Sylvie Goulardová (ALDE, FR) uvedla, že je potřeba, aby státy, které vezmou na sebe odpovědnost a stanou se (či již jsou) členy eurozóny musí ze svých rozhodnutí těžit. Následně dodala, že je legitimní, aby ostatní země neměly možnost být zastoupeny v nových orgánech pro eurozónu a rozhodovat o nich.

Východiska pozice ČR

Dle Koncepce politiky ČR v EU: Aktivní a srozumitelná ČR v jednotné Evropě je zachování jednoty Evropské unie jedním ze strategických zájmů ČR. V této souvislosti vláda ČR chápe potřebu další integrace eurozóny za účelem jejího lepšího fungování a vnitřní konvergence, která je nutná pro uspokojujivý hospodářský vývoj Unie.

Předpokládaný další vývoj

Zpráva „Rozpočtová kapacita pro eurozónu - důsledky pro rozpočet EU, doplňkovost a parlamentní kontrola“ bude i nadále projednávána v Evropském parlamentu. Na podzim 2016 by měla být představena plénu. Ke zprávě připravují stanoviska i poslanci Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro ústavní záležitosti. /V. Bláha/

Agenda plenárního zasedání Evr. parlamentu, 9.–12. května > Informace

Politika soudržnosti. 9. května povedou poslanci společnou rozpravu na téma kohezní politiky. Evropský parlament (EP) projedná tři zprávy Výboru pro regionální politiku týkající se nových nástrojů územního rozvoje v období 2014-2020, politiky soudržnosti v horských regionech EU, a v rámci otázky k ústnímu zodpovězení také možnosti urychlení provádění této politiky.

Legální migrace a azyl. 11. května je na pořadu jednání rozprava o návrhu doporučení EP pro druhé čtení k bodu „Vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair“. Poslanci dále povedou rozpravu o rozhodnutí o reformě společného evropského azylového systému.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika. 10. května je vyhrazen prostor pro zatím neupřesněná relevantní a aktuální témata v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU za účasti místopředsedkyně Komise a vysoké představitelky Federiky Mogheriniové. Poslanci EP v této souvislosti povedou taktéž rozpravu o přípravě světového humanitárního summitu.

Další témata. EP se bude věnovat na čtvrté rozpravě rovněž rámcové dohodě o rodičovské dovolené a prevenci obchodování s lidmi. Předchozího dne, 11. května, se dále očekávají rozpravy o povinné automatické výměně informací v oblasti daní a o doporučení EP pro druhé čtení k revizi fungování agentury EU pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol). /O. Kaleta/

Přehled publikací evropských think-tanků > Informace

Duff, A. Britain's special status in Europe: a comprehensive assessment of the UK-EU deal and its consequences. Analýza britského liberálního politika, dlouholetého významného člena Evropského parlamentu a předsedy Unie evropských federalistů Andrewa Duffa z Policy Network přináší komplexní hodnocení dohody mezi EU a Spojeným královstvím, které bylo dosaženo na zasedání Evropské rady v únoru 2016. Autor shrnuje hlavní mezníky vyjednávacího procesu týkajícího se postavení země v Unii, kriticky nahlíží problematiku obsah uzavřené dohody, kterou však na rozdíl od euroskeptického tábora nepovažuje z hlediska hmatatelných výsledků pro Spojené království za bezvýznamnou. K dalším

diskutovaným otázkám patří právní závaznost dohody a pravděpodobné dopady dojednaných změn v rámci jednotlivých „košů“, např. v postavení národních parlamentů či ekonomickém vládnutí.

Böhmer, M. et al. Departure from the Schengen agreement: macroeconomic impacts on Germany and the countries of the European Union. Studie německé Bertelsmannovy nadace se zabývá odhadem pravděpodobných negativních dopadů v případě permanentní obnovy vnitřních hraničních kontrol v Schengenském prostoru. V ekonomické rovině by naplnění tohoto scénáře znamenalo pro německé hospodářství ztrátu 77 miliard EUR v období 2016 - 2025 /Pokračování na s. 6/

(podle pesimistické varianty by pak úhrnná ztráta v následujících deseti letech mohla dosáhnout dokonce až 235 miliard EUR). „Zrušení Schengenu“ by podle autorů mělo nepřímé nežádoucí důsledky i pro ostatní globální aktéry jako Čínu či USA. Studie dále připomíná další možné dopady, např. sociopolitické (konec cestování bez značného zdržení na hranicích, komplikace výměny některých údajů mezi členskými státy), či oslabení symbolické hodnoty evropské integrace.

Brinke, A., Dittich, P.-J. Labour mobility in the euro area: cure or curse for imbalances? Tento desetistránkový policy paper autorů z Jacques Delors Institute analyzuje, jak pracovní mobilita po roce 2008 zvyšovala či snižovala nerovnováhy v eurozóně. Závěrem je, že v období slabého hospodářského růstu, je pracovní mobilita spíše „léčbou než prokletím“. Zároveň ovšem autoři dodávají, že potenciál pracovní mobility pro občany eurozóny není plně využit. Musí být přijato více opatření na politické úrovni, a to jak na národní, tak i uniijní úrovni.

Gartenstein-Ross, D., Moreng, B. The Islamic State's global propaganda strategy. Materiál haagského International Centre for Counter-Terrorism zevrubně popisuje a rozebírá globální propagandu tzv. Islámského státu (Daeš) z hlediska metod, kterými Daeš usiluje o naplnění vlastní strategie, včetně hlavních konečných cílů této organizace. Autoři analyzují ekonomický model Daeš, základní poselství jejich mediální komunikace, či schéma rekrutování nových bojovníků. Druhá část textu se soustředí na formulaci škály možných opatření, které mohou jednotlivý státní i nadnárodní aktéři implementovat za účelem potlačení vlivu informační kampaně této, v současnosti nejsledovanější, teroristické skupiny.

Delivet, P. The European Union and the fight to counter terrorism. Ve světle nedávných teroristických útoků v Paříži a Bruselu, které upozornily na aktuálnost a rozsah teroristické hrozby, již Evropa čelí, se tento šestistránkový příspěvek autora z Foundation Robert Schuman zaměřuje na otázku přidané hodnoty EU v boji proti terorismu, za který jsou zodpovědné primárně samotné členské státy. Evropa se s terorismem potýkala již v 70. letech a byl to právě boj proti němu, který podnítil zahájení spolupráce v oblasti justice a vnitřních věcí. Útoky z 11. září 2001 pak dále urychlily přijetí různých nástrojů, včetně protiteroristického koordinátora nebo vlastní strategie pro boj s terorismem. I přesto však spolupráce trpěla mnoha nedostatky. Jedním z nich je nedostatečná schopnost operativní reakce na teroristickou hrozbu, která se v současnosti stala opět velmi aktuální. Autor příspěvku proto v závěru uvádí několik doporučení.

Demary, M., Hornik, J., Watfe, G. SME Financing in the EU: Moving beyond one-size-fits-all. Studie College of Europe se zabývá potenciálními ekonomickými přínosy iniciativy EU na vytvoření unie kapitálových trhů pro malé a střední podniky (MSP). Posílení přeshraniční spolupráce a prohloubení integrace kapitálových trhů by podle Komise mělo stimulovat ekonomický růst a podpořit zaměstnanost. Autoři studie se proto snaží zjistit, zda je vzhledem ke složitému obchodnímu prostředí, v němž se evropské MSP pohybují, možné těchto cílů dosáhnout. Dochází přitom k závěru, že unie kapitálových trhů by na ně pravděpodobně měla nestejný dopad, přičemž některé regiony a některé typy těchto podniků by získávaly více než jiné. Jakákoliv strategie EU by podle nich měla brát v potaz různorodé potřeby financování MSP a rozdílné tržní prostředí v jednotlivých členských státech.

Osimo, D. The 2016 startup nation scoreboard. How European Union countries are improving policy frameworks and developing powerful ecosystems for entrepreneurs. O potřebě zlepšit prostředí pro startupy, podnikatele a scale-up organizace bylo napsáno již mnoho studií. Tento policy brief Lisbon Council for Economic Competitiveness and Social Renewal nastavuje rámec pro sledování pokroku v naplňování tzv. Startup Manifesto, kterým je 22 bodový plán publikovaný v roce 2014 osmi hlavními evropskými podnikateli. Článek se zaměřuje především na analyzování a hodnocení, které státy vytvářejí nejlepší prostředí pro startupy. Česká republika je obecně hodnocena jako stát, který by pro rozvoj vhodného prostředí pro startupy měl dělat více.

Munro, R., White, H., Borjes, L. Parliamentary Scrutiny of European Union Legislation: Lesson from other European countries. Studie britského think-tanku Institute for Government se v souvislosti s nadcházejícím referendem o členství Británie v EU detailně zabývá významnou rolí národních parlamentů v legislativním procesu EU, a sice přezkumem legislativy EU ze strany národních parlamentů. Její autoři si vybrali sedm národních parlamentů v EU i mimo ni a zjišťovali, jak přistupují k přezkumu uniijní legislativy, zda a jakým způsobem se jim daří dosáhnout hlavních cílů přezkumu a co při tom sledují. Z hlediska britského červnového referenda je důležité zjištění, že vzhledem k vlivu, který aktivity EU mají na národní zájmy, se bude britský parlament přezkumu v budoucnu nadále věnovat, ať už bude výsledek referenda jakýkoliv. Jedna z kapitol studie se věnuje také překážkám, které poslance odrážejí od většího zapojení se do záležitostí EU, a možností, jak je překonat.

/O. Kaleta/

193. zasedání Výboru pro EU na vládní úrovni > Informace

Dne 27. dubna 2016 se konalo 193. zasedání vládního Výboru pro EU (VV-EU).

Výbor se nejprve zabýval Národním programem reforem České republiky 2016, který byl předložen s rozporem ze strany ministerstva pro místní rozvoj. Předseda vlády proto nejprve vyzval náměstkyni ministryně pro místní rozvoj k představení připomínek. Ty se týkaly části věnované podpoře exportu (zahrnutí aktivit agentury Czech-Tourism) a oblasti výzkumu, vývoje a inovací (požadavek vynechat informací o případném vytvoření samostatného ministerstva). V následné diskusi členů VV-EU se podařilo odstranit rozpor týkající se části o podpoře exportu (ministr průmyslu a obchodu nabídl diskusi o zařazení turistiky do exportní strategie ČR, přičemž Národní program reforem zůstane v předloženém znění). Poté Výbor

hlasoval o připomínce, kterou se vypořádat nepodařilo (k oblasti věnované výzkumu, vývoji a inovacím). Avšak návrh změny textu materiálu ve znění připomínky ministerstva pro místní rozvoj k této části přijat nebyl. Proto následně Výbor hlasoval o celém materiálu v předloženém znění a takto jej schválil.

Coby druhý bod pak členové VV-EU schválili písemné stanovisko vlády České republiky k petici občanů, kteří odmítají systém povinných kvót. Materiál, který byl vyžádán Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky, potvrzuje dlouhodobou negativní pozici vlády ČR vůči kvótám, ale také závazek ČR naplňovat opatření dohodnutá na úrovni EU.

Další, 194. jednání VV-EU, se bude konat dne 11. května 2016. /K. Schneiderová/

561. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni > Informace

26. dubna 2016 se konalo 561. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Zástupkyně Úřadu vlády informovala o přípravě 193. Výboru pro EU na vládní úrovni 27. dubna 2016.

V části Aktuální evropské otázky zástupkyně Ministerstva obrany informovala o kandidatuře ČR kandidáta na místo seniorního poradce do Evropské obranné agentury (EDA). Zástupkyně Ministerstva vnitra představila materiál hodnotící stáží programu NEPT (podzimní běh 2015). Zástupkyně Úřadu vlády představila aktuální agendu Evropského parlamentu. Zástupce Ministerstva zahraničních věcí doplnil informaci o zasedání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a Východního partnerství ve dnech 3. a 4. května v Praze. Zástupkyně Ministerstva kultury informovala o přípravě setkání ministrů kultury ve dnech 9. a 10. června 2016 v Plzni.

Zástupkyně ministerstva obrany následně podala informaci o průběhu a výsledcích zasedání Rady pro zahraniční věci 18. a 19. dubna; zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí o průběhu a výsledcích neformálního zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (část zdraví a sociální politika) 18. - 20. dubna; zástupkyně Ministerstva vnitra informovala o průběhu a výsledcích zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 21. dubna; zástupce Ministerstva financí o průběhu a výsledcích neformálního zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci 22. a 23. dubna.

Zástupci Ministerstva zahraničních věcí podali informaci o přípravě setkání ministrů členských zemí Unie pro Středomoří k regionální spolupráci a plánování dne 2. června 2016 v Ammánu. Zástupkyně Úřadu vlády předložila pro

informaci schválenou tabulku tlumočení v pracovních skupinách Rady v průběhu slovenského předsednictví v druhé polovině roku 2016 a představila zpracovaná doporučení z kulatého stolu Národního konventu o EU na téma pracovní mobility v EU. Výbor schválil odpověď České republiky na formální upozornění v řízení pro porušení povinnosti č. 2016/4003 (Ministerstvo životního prostředí). Zástupkyně Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy představila materiál „Národní cestovní mapa Evropského výzkumného prostoru“.

V bodu „Různé“ zástupkyně Ministerstva dopravy informovala o konání regionální konference o investicích do dopravy 22. dubna v Lublani a slavnostním představení výsledků studie vysokorychlostní trati Praha-Drážďany 29. dubna v Ústí nad Labem. Zástupce Ministerstva financí požádal o nahrazení mezirezortního připomínkového řízení projednáním na PV-EU materiálu Aktualizace studie dopadu účasti či neúčasti České republiky v bankovní unii. Zástupkyně Ministerstva vnitra hovořila o projednávání směrnice o kontrole, nabytí a držení zbraní na úrovni pracovních skupin a výboru Coreper. Ministerstvo životního prostředí informovalo o připojení ČR k dopisu Finska a dalších zemí adresovaného Komisi k problematice začlenění problematiky využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) do klimatického rámce EU do roku 2030. Zástupce Stálého zastoupení ČR v Bruselu informoval o zaslání dotazníku EP k měření emisí na relevantní rezorty.

Na závěr byly schváleny instrukce pro jednání výboru Coreper I (27. dubna) a Coreper II (28. dubna).

/M. Kadlecová/

Kalendář EU na 18. týden > Informace

2. května – Zasedání výborů Evropského parlamentu

3. května – Setkání agentury eu-LISA s členy Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu

4. května – Setkání stakeholderů k tématu mHealth, Brusel

5.–6. května – Udělení ceny Karla Velkého papeži Františkovi

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 224, týden 25. dubna – 1. května 2016 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: I. Blahušák * Kontakt: newsletter@vlada.cz